

23 listopada 2017
Zbigniew J. JUREK
Seminarium Zastosowań Matematyki
Uniwersytet Wrocławskiego

**Półgrupy Urbanika i operatorowo-samorozkładane miary
probabilistyczne.**

ABSTRACT. W latach 70-tych XX wieku Kazimierz Urbanik wprowadził pojęcie półgrupy samorozkładalności $D(\mu)$ dla dowolnej miary borelowskiej μ na przestrzeni \mathbb{R}^d . Dowiódł, że $D(\mu)$ zawiera pewną półgrupę jednoparametrową $\{e^{-tQ}, t > 0\}$ wtedy i tylko wtedy gdy μ jest rozkładem granicznym ciągu

$$A_n(X_1 + X_2 + \dots + X_n) + x_n, n = 1, 2, \dots \quad (\star)$$

gdzie: $x_k \in \mathbb{R}^d$; (A_k) są macierzami na \mathbb{R}^d ; (X_k) są NIEZALEŻNYMI \mathbb{R}^d -wartościowymi wektorami losowymi takimi, że układ trójkątny $\{A_n X_k : 1 \leq k \leq n, n = 1, 2, \dots\}$ jest infinitezymalny.

W ostatnio opublikowanej pracy Bradley-Jurek dowiedziono, że przy zastąpieniu NIEZALEŻNOSCI warunkiem MOCNEGO MIESZANIA dla ciągu (X_n) granice w (\star) dalej mają własność operatorowej samorozkładalności.

Dowód wykorzystuje klasyczną metodę "blokowania" Serge Bernsteina i (niestety?) zaawansowane metody grup macierzowych, w tym roli tzw. idempotentów ($J^2 = J$), wprowadzone przez K. Urbanika.

R.C. Bradley, Z.J. Jurek, **Strong mixing and operator-selfdecomposability**, *J. Theor. Probab.* **29**, 2016, pp. 292-306.